

Příloha

Přehled vývoje nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů

Přehled vývoje nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou. Daní, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.).

Vzhledem k rozpočtovému určení daní a vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004, se přehled o vývoji daňových nedoplatků týká jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků, státních fondů a také i Evropské unie.

Daňovými nedoplatky jsou v souladu s platnou rozpočtovou skladbou jak **nedoplatky jednotlivých druhů nepřímých a přímých daní** (DPH, spotřební daně, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob, majetkové daně), tak i **nedoplatky na clu a na pojistném** na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Daňové nedoplatky jsou spravovány třemi subjekty – územními finančními orgány, Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ) a celními orgány.

Nedoplatky daňových příjmů veřejných rozpočtů, spravované územními finančními orgány, ČSSZ a celními orgány, dosáhly ke konci června 2008 celkové výše 170,9 mld. Kč. Proti stejnému období minulého roku vzrostly o 1,6 mld. Kč (o 1,0 %); proti stavu ke konci roku 2007 vzrostly o 3,8 mld. Kč (o 2,3 %).

Největší objem nedoplatků za 1. pololetí 2008 ve výši **106,1 mld. Kč**, tj. 62,1 %, evidovaly **územní finanční orgány**. Ty spravují nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma cla a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány, a vyjma nedoplatků pojistného, spravovaných ČSSZ.

Druhý největší objem daňových nedoplatků za období 1. pololetí 2008 ve výši **56,8 mld. Kč**, tj. 33,2 %, eviduje **Česká správa sociálního zabezpečení**. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen pojistné na sociální zabezpečení).

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, jsou **celní orgány**. Jimi sledované nedoplatky cla a částí nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní dosáhly **8,1 mld. Kč**, což z celkového objemu všech daňových nedoplatků znamená 4,7 %.

Největší podíl na celkových nedoplatecích měly nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení, na které připadá 33,2 % všech nedoplateků. Druhou největší skupinu tvořily nedoplatky daně z přidané hodnoty s podílem 27,1 %. Nedoplatky daní z příjmů právnických osob se ke konci června 2008 na celku podílely 13,2 %, nedoplatky daní z příjmů fyzických osob 12,4 % a spotřebních daní 4,4 %.

Proti stejnému období minulého roku došlo ke zvýšení podílu nedoplateků především u daní z příjmů právnických osob (o 1,9 procentního bodu) a u daně z přidané hodnoty (o 0,3 procentního bodu). Naopak snížení podílu na celkových nedoplatecích vykázaly například nedoplatky z pojistného na sociálním zabezpečení (o 1,5 procentního bodu).

Nedoplatky daně z přidané hodnoty proti stejnému období loňského roku vzrostly o 2,1 % a proti stavu na konci roku 2007 o 0,9 %. **Nedoplatky spotřebních daní** v porovnání se stejným obdobím loňského roku poklesly o 0,8 %, proti konci minulého roku pak o 7,7 %. **Nedoplatky daně z příjmů právnických osob** vzrostly v porovnání se stejným obdobím minulého roku o 17,8 %, ve srovnání s koncem roku 2007 o 20,2 %. **Nedoplatky daní z příjmů fyzických osob** ve srovnání s 1. pololetím uplynulého roku vzrostly o 2,7 %, v porovnání s koncem minulého roku vzrostly o 8,9 %. **Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení** proti stejnému období loňského roku klesly o 3,3 % a proti stavu ke konci roku 2007 o 1,2 %.

Pro hodnocení vývoje nedoplateků jsou důležité i ukazatele podílu nedoplateků jednotlivých daní na kumulativním inkasu daňových příjmů. **Podíl nedoplateků všech daňových příjmů na kumulativním inkasu daní** (vyčíslený v tabulce č. 3) **dosáhl 1,60 %**. Proti stejnému období loňského roku, kdy dosáhl 1,77 %, tak poklesl o 0,17 procentního bodu. K meziročnímu poklesu podílu přitom došlo u všech daní kromě daní z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob z přiznání.

Výrazněji tento podíl meziročně klesl u daně z převodu nemovitostí, a to na 4,26 %, tj. o 0,81 procentního bodu. U daně z přidané hodnoty uvedený podíl oproti stejnému období minulého roku poklesl na 2,0 %, tj. o 0,19 procentního bodu. Podíl nedoplateků pojistného na sociální zabezpečení na jeho kumulativním inkasu se proti stavu v pololetí roku 2007 snížil o 0,25 procentního bodu na 1,59 %.

Souhrnný vývoj nedoplateků daňových příjmů je znázorněn v následujících třech tabulkách:

**Přehled vývoje všech nedoplatků daňových příjmů veřejných rozpočtů
staré i nové daňové soustavy**

v mil Kč

Daň	Rok 2005	I -II Q 2006	Rok 2006	I-II Q 2007	Rok 2007	I Q 2008	I -II Q 2008
NOVÁ DANOVÁ SOUSTAVA							
Daň z přidané hodnoty celkem	43 230	43 918	45 295	45 312	45 831	46 383	46 242
<i>Daň z přidané hodnoty finanční úřady</i>	40 707	41 757	43 338	43 443	44 056	44 617	44 504
<i>Daň z přidané hodnoty celní úřady</i>	2 523	2 161	1 957	1 869	1 775	1 765	1 738
Daň spotřební celkem	7 544	7 366	8 020	7 581	8 154	7 929	7 523
<i>Daň spotřební finanční úřady</i>	3 267	3 180	3 460	2 815	2 568	2 506	2 323
<i>Daň spotřební celní úřady</i>	4 277	4 186	4 561	4 766	5 585	5 422	5 200
Daň z příjmu právnických osob	19 469	19 957	17 843	19 118	18 742	19 395	22 527
Daň z příjmu vybíraná srážkou - § 36	367	365	401	391	318	385	355
Daň silniční	1 058	1 180	1 098	1 200	1 106	1 359	1 242
Daň dědická	11	11	10	9	9	9	9
Daň darovací	249	259	228	230	240	229	214
Daň z převodu nemovitostí	4 644	4 578	4 455	4 088	3 991	3 928	3 871
Daň z příjmu fyz. osob z priznání	14 230	15 362	14 644	15 381	14 886	19 880	16 517
Daň z příjmu fyz. osob ze záv. čin	5 253	5 396	5 310	5 261	4 571	4 713	4 679
Daň z nemovitostí	1 150	1 333	1 103	1 123	1 015	944	1 045
Ost. příjmy, odvody a popl	6 995	8 185	10 166	6 797	6 692	8 624	6 400
Clo	1 116	584	538	514	491	480	460
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	62 180	61 492	59 721	58 702	57 488	57 394	56 784
STARÁ DANOVÁ SOUSTAVA							
Daň z příjmu obyvatelstva	424	410	361	258	215	213	163
Ostatní zrušené daně	3 988	3 955	3 671	3 345	3 391	3 358	2 910
NEDOPLATKY NOVE DANOVE SOUSTAVY CELKEM	167 495	169 985	168 832	165 706	163 535	171 651	167 867
NEDOPLATKY STARE DANOVE SOUSTAVY CELKEM	4 412	4 366	4 032	3 603	3 606	3 571	3 073
NEDOPLATKY NOVE A STARE DAŇOVE SOUSTAVY CELKEM	171 907	174 351	172 863	169 308	167 141	175 223	170 940
Z celku							
Celkové dan. příjmy bez pojistného na soc. zabezp	109 727	112 859	113 142	110 606	109 653	117 829	114 156
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	62 180	61 492	59 721	58 702	57 488	57 394	56 784

Tabulka č. 2

**Přehled vývoje kumulativního inkasa daňových příjmů,
u kterých se evidují nedoplatky, od počátku nové daňové soustavy**

v mil. Kč

Daň	Rok 2005	I-II Q 2006	Rok 2006	I-II. Q 2007	Rok 2007	I Q 2008	I-II Q 2008
NOVÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
Daň z přidané hodnoty celkem	1 743 886	1 845 736	1 961 670	2 075 696	2 198 055	2 256 109	2 317 674
Daň z přidané hodnoty finanční úřady	-194 154	-92 554	23 241	137 052	259 085	317 093	378 595
Daň z přidané hodnoty celní úřady	1 938 040	1 938 290	1 938 429	1 938 644	1 938 970	1 939 016	1 939 079
Daně spotřební celkem	923 372	992 003	1 042 907	1 102 323	1 181 854	1 213 115	1 242 086
Daně spotřební finanční úřady	394 687	394 699	394 687	394 690	394 696	394 696	394 702
Daně spotřební celní úřady	528 685	597 304	648 220	707 633	787 159	818 419	847 384
Daň z příjmů právnických osob	941 300	1 013 948	1 070 166	1 142 174	1 225 839	1 260 862	1 316 474
Daň z příjmů vybraná srážkou - § 36	221 594	227 335	235 597	241 277	251 297	255 044	258 901
Daň silniční	63 251	65 526	68 680	71 272	74 595	75 518	77 362
Daň dědická	1 289	1 336	1 413	1 468	1 522	1 553	1 587
Daň darovací	5 845	6 136	6 449	6 838	7 142	7 269	7 363
Daň z převodu nemovitostí	68 353	72 010	76 141	80 585	85 916	88 211	90 778
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	227 894	237 070	245 748	252 533	262 750	271 970	270 537
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	897 512	949 114	1 009 145	1 067 047	1 135 534	1 165 185	1 190 265
Daň z nemovitostí	55 564	58 231	60 581	63 642	65 704	65 914	68 872
Ost. příjmy, odvody a popl	48 607	50 774	53 584	55 226	57 834	58 766	59 803
Clo (údaj je informativní)	166 495	169 942	172 831	176 769	180 207	183 024	184 613
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	2 693 634	2 849 460	3 017 984	3 190 068	3 375 194	3 467 551	3 561 752
STARÁ DAŇOVÁ SOUSTAVA							
Daň z příjmů obyvatelstva	6 545	6 551	6 556	6 559	6 562	6 564	6 567
Ostatní zrušené daně	26 683	26 696	26 709	26 713	26 727	26 730	26 730
KUMUL. INKASO NOVÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	8 088 616	8 568 642	9 052 915	9 556 939	10 133 463	10 400 111	10 678 085
KUMUL. INKASO STARÉ DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	33 228	33 246	33 265	33 272	33 289	33 294	33 296
KUMULATIVNÍ INKASO NOVE A STARE DAŇOVÉ SOUSTAVY CELKEM	8 121 844	8 601 889	9 086 180	9 590 210	10 166 752	10 433 406	10 711 381
Z celku							
Celkové daň. příjmy bez pojistného na soc. zabezp	5 428 210	5 752 429	6 068 196	6 400 142	6 791 558	6 965 855	7 149 629
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	2 693 634	2 849 460	3 017 984	3 190 068	3 375 194	3 467 551	3 561 752

Tabulka č. 3

Přehled vývoje podílu nedoplatků na kumulativním inkasu daňových příjmů

v %

Daň	Rok 2005	I-II Q 2006	Rok 2006	I-II Q 2007	Rok 2007	I Q 2008	I-II Q 2008
NOVÁ DANOVÁ SOUSTAVA							
Daň z přidané hodnoty celkem	2,48	2,38	2,31	2,18	2,09	2,06	2,00
Daň z přidané hodnoty finanční úřady							
Daň z přidané hodnoty celní úřady							
Daně spotřební celkem	0,82	0,74	0,77	0,69	0,69	0,65	0,61
Daně spotřební finanční úřady	0,83	0,81	0,88	0,71	0,65	0,64	0,59
Daně spotřební celní úřady	0,81	0,70	0,70	0,67	0,71	0,66	0,61
Daň z příjmů právnických osob	2,07	1,97	1,67	1,67	1,53	1,54	1,71
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	0,17	0,16	0,17	0,16	0,13	0,15	0,14
Daň silniční	1,67	1,80	1,60	1,68	1,48	1,80	1,61
Daň dědická	0,84	0,79	0,70	0,61	0,62	0,61	0,56
Daň darovací	4,25	4,22	3,54	3,36	3,36	3,16	2,91
Daň z převodu nemovitostí	6,79	6,36	5,85	5,07	4,65	4,45	4,26
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	6,24	6,48	5,96	6,09	5,67	7,31	6,11
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin	0,59	0,57	0,53	0,49	0,40	0,40	0,39
Daň z nemovitostí	2,07	2,29	1,82	1,77	1,55	1,43	1,52
Ost. příjmy, odvody a popl.	14,39	16,12	18,97	12,31	11,57	14,68	10,70
Clo (údaj je informativní)	0,67	0,34	0,31	0,29	0,27	0,26	0,25
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	2,31	2,16	1,98	1,84	1,70	1,66	1,59
STARÁ DANOVÁ SOUSTAVA							
Dan z příjmu obyvatelstva	6,48	6,26	5,50	3,93	3,27	3,25	2,48
Ostatní zrušené daně	14,95	14,82	13,75	12,52	12,69	12,56	10,89
NEDOPLATKY NOVE DAŇOVE SOUSTAVY CELKEM	2,07	1,98	1,86	1,73	1,61	1,65	1,57
NEDOPLATKY STARE DAŇOVE SOUSTAVY CELKEM	13,28	13,13	12,12	10,83	10,83	10,73	9,23
NEDOPLATKY NOVE A STARE DAŇOVE SOUSTAVY CELKEM	2,12	2,03	1,90	1,77	1,64	1,68	1,60
Z celku							
Celkové daňové příjmy bez pojistného na soc. zabezp.	2,02	1,96	1,86	1,73	1,61	1,69	1,60
Pojistné na sociální zabezpečení (jen ČSSZ)	2,31	2,16	1,98	1,84	1,70	1,66	1,59

Nedoplatky daňových příjmů, evidované územními finančními orgány

Celkový stav nedoplatek, evidovaných územními finančními orgány, dosáhl k **30.6.2008** výše **106,1 mld. Kč**. Z toho podle druhu daňového příjmu činily nedoplatky:

Nedoplatky evid. ÚFO:		Meziroční změna:
DPH:	44,5 mld. Kč	+1,1 mld. Kč
DPPO:	22,5 mld. Kč	+3,4 mld. Kč
DPFO:	21,2 mld. Kč	+0,6 mld. Kč
SPD:	2,3 mld. Kč	-0,5 mld. Kč
OSTATNÍ:	15,5 mld. Kč	-1,2 mld. Kč
– daně staré daň. soustavy		3,1 mld. Kč -0,5 mld. Kč
– ostatní příjm., odv. a popl.		5,7 mld. Kč -0,4 mld. Kč
– daň z převodu nemovit.		3,8 mld. Kč -0,2 mld. Kč
CELKEM:		106,1 mld. Kč +3,3 mld. Kč

Přehled nedoplatek podle jednotlivých finančních ředitelství je následující:

Finanční ředitelství	Nedoplatky k 30.6.2008 v mld. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatek v %	Meziroční změna	
			v mld. Kč	podílu v p.b.
hl. m. PRAHA	33,49	31,6	3,63	2,5
PRAHA	10,44	9,8	1,13	0,8
ČESKÉ BUDĚJOVICE	2,91	2,7	0,27	0,2
PLZEŇ	6,52	6,1	-0,84	-1,0
ÚSTÍ NAD LABEM	16,32	15,4	-0,06	-0,6
HRADEC KRÁLOVÉ	5,94	5,6	0,28	0,1
BRNO	21,37	20,2	0,30	-0,4
OSTRAVA	9,07	8,5	-1,39	-1,6
CELKEM	106,06	100,0	3,32	0,0

Výraznější snížení již evidovaných nedoplatků je možné dosáhnout především **zvýšeným odpisováním daňových nedoplatků** pro nedobytnost dle § 66 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. K výraznějšímu odpisování dochází počínaje rokem 1997. Přehled o stavu odepsaných nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, podává následující tabulka:

	v mld Kč			
	Rok 2006	I-II Q 2007	Rok 2007	I-II Q 2008
Odepsané nedoplatky ÚFO celkem	91,1	96,8	102,6	108,5
z toho.				
DPH	33,3	35,7	38,7	41,0
SD	8,6	8,8	8,8	9,0
DPPO	20,8	22,1	23,7	26,2
DPFO	8,9	9,6	10,5	11,1
v tom.				
celkem nové daně	77,8	83,2	89,2	95,2
celkem staré daně	13,2	13,6	13,5	13,3
Podíl kumulovaných odepsaných nedoplatků na celkovém součtu kumulovaných evidovaných a odepsaných nedoplatků	46,4 %	48,5 %	50,4%	50,6%

Objem odepsaných nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány, se za 11 let (od pololetí r. 1997 do konce června 2008) zvýšil o 106,2 mld. Kč. **Z celkové odepsané částky 108,5 mld. Kč** tvořily odpisy nedoplatků nové daňové soustavy 87,7 %, odpisy nedoplatků staré daňové soustavy 12,3 %.

Pokud porovnáme **kumulativní odpisy nedoplatků s celkovým kumulativním objemem jak evidovaných, tak i odepsaných nedoplatků**, tak ke konci června 2008 představovaly všechny **odepsané nedoplatky 50,6 % takto vyčíslených nedoplatků**. Podíl odepsaných nedoplatků nové daňové soustavy na kumulativním objemu evidovaných i odepsaných nedoplatků nové daňové soustavy činil 48,0 %. Podíl odepsaných nedoplatků staré daňové soustavy na kumulativním objemu evidovaných i odepsaných nedoplatků staré daňové soustavy činil 81,2 %.

Pokud jde o **účinnost práce** územních finančních orgánů, v prvním pololetí 2008 činily doměrky daní z kontrol 2,4 mld. Kč (ve stejném období minulého roku 3,4 mld. Kč). Na příslušenství daně (pokuty, penále, exekuční náklady, úroky z prodlení atd.) bylo za první pololetí roku 2008 předepsáno 5,8 mld. Kč (v prvním pololetí předchozího roku 5,1 mld. Kč).

Z celkové částky kumulovaných daňových nedoplatků (106,1 mld. Kč) evidovaly územní finanční orgány k 30.6.2008 celkem **67,7 mld. Kč daňových nedoplatků ve vymáhání**, tj. 63,8 %. Ve srovnání s vývojem k 30.6.2007 byl zaznamenán **mírný pokles objemu vymáhaných daňových nedoplatků o 0,9 mld. Kč**. V období od 1.1.2008 do 30.6.2008 pak bylo **vymoženo 2,9 mld. Kč**, tj. 4,3 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání k 30.6.2008. Uvedené údaje ukazují, že vývoj ve vymáhání daňových nedoplatků je téměř srovnatelný s výsledky, které byly v této oblasti dosaženy i v 1. pololetí minulého roku.

Rozhodující objem vymáhaných daňových nedoplatků je vykazován na daních nové daňové soustavy platné od 1.1.1993, kde bylo k 30.6.2008 evidováno ve vymáhání **66,1 mld. Kč daňových nedoplatků**, tj. **97,6 %** z celkového objemu daňových nedoplatků ve vymáhání za sledované období. Za 1. pololetí 2008 pak bylo **vymoženo téměř 2,9 mil. Kč**. Největší objem u této skupiny daňových nedoplatků je vykazován na **dani z přidané hodnoty**. K 30.6.2008 byly u této daně vymáhány daňové nedoplatky ve výši **31,4 mld. Kč**, tj. **46,4 %** z celkové sumy vymáhaných daňových nedoplatků, a za 1. pololetí 2008 vymoženo **1,8 mld. Kč**, tj. **62 %** z celkového objemu vymožených daňových nedoplatků za sledované období. Větší objem byl k 30.6.2008 evidován i na **daních z příjmů**. Objem vymáhaných daňových nedoplatků na těchto daních činil v souhrnu **25,4 mld. Kč**, tj. **37,5 %** z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání, a za 1. pololetí 2008 bylo vymoženo **0,8 mld. Kč**, tj. **26,5 %** z celkového objemu vymožených daňových nedoplatků za sledované období. Relativně nižší objem vymáhaných daňových nedoplatků byl k 30.6.2008 evidován u **majetkových daní**. K 30.6.2008 jich bylo vymáháno **3,3 mld. Kč**, tj. **4,9 %** z celkové sumy vymáhaných daňových nedoplatků, a za 1. pololetí 2008 vymoženo **0,2 mld. Kč**, tj. **7,1 %** z celkové sumy vymožených nedoplatků za sledované období.

Objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků na daních **staré daňové soustavy** platné do 31.12.1992 vykazuje již dlouhodobě řádově nižší hodnoty. K 30.6.2008 byly na těchto daních vymáhány nedoplatky ve výši **1,6 mld. Kč**, tj. **2,4 %** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků, a za 1. pololetí 2008 byly vymoženy pouze **4 mil. Kč**, tj. **0,14 %** z celkového objemu vymožených daňových nedoplatků za sledované období. Tento vývoj kopíruje dlouhodobý trend postupného poklesu objemu daňových nedoplatků evidovaných na daních staré daňové soustavy a naznačuje, že daňové nedoplatky u této skupiny jsou již v podstatě nevymahatelné.

Z hlediska členění na **daně a příslušenství daní** převažuje objem nedoplatků vymáhaných na daních. Z celkového objemu daňových nedoplatků ve vymáhání jich bylo k 30.6.2008 evidováno **na daních 45,5 mld. Kč, tj. 67,3 %, a na příslušenství daní 22,2 mld. Kč, tj. 32,7 %**.

K vymáhání daňových nedoplatků jsou finančními úřady využívány všechny zákonné prostředky. Pokud jde o jednotlivé způsoby vymáhání, pak **rozhodující objem daňových nedoplatků je vymáhán přímo finančními úřady v exekučních řízeních** podle § 73 zákona o správě daní. K 30.6.2008 šlo o částku **13,1 mld. Kč, tj. 19,3 %** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků. Z toho daňovou exekucí příkázáním pohledávky šlo o **6,3 mld. Kč**, srážkou ze mzdy, jiné odměny, z důchodu atd. o **4,7 mld. Kč**, prodejem movitých věcí o **1,2 mld. Kč** a prodejem nemovitostí cca o **1 mld. Kč**. V období od 1.1.2008 do 30.6.2008 bylo daňovými exekucemi vymoženo celkem **1,3 mld. Kč**, což je o **0,1 mld. Kč** méně než ve stejném období minulého roku. Z toho nejvíce bylo vymoženo exekucemi na příkázání pohledávky - **0,9 mld. Kč**. Navíc přes **1,5 mld. Kč** daňových nedoplatků předaných k vymáhání bylo za sledované období vybráno finančními úřady ještě před zahájením a provedením daňových exekucí, což je o **160 mil. Kč** více než v minulém období.

Z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání jich bylo k 30.6.2008 přihlášeno **do konkursních řízení 16,9 mld. Kč, tj. 25 %**. V průběhu 1. pololetí 2008 bylo do konkursních řízení přihlášeno **1,4 mld. Kč** daňových pohledávek a z nich bylo v tomto období uspokojeno **48 mil. Kč**, což je **3,4 %**. Efektivita těchto řízení je dlouhodobě nízká, a to jak z hlediska vynaložených nákladů a kapacit finančních úřadů, tak i míry uspokojení daňových pohledávek.

Na výsledky činnosti finančních úřadů v oblasti vymáhání daňových nedoplatků se vedle konkursních řízení projevují negativně poměrně zdlouhavá soudní řízení o výkonu rozhodnutí, včetně jejich nízké výtěžnosti. Za 1. pololetí 2008 předaly finanční úřady soudům k vymáhání návrhy na výkon rozhodnutí ve výši **119,5 mil. Kč** a z této částky bylo vymoženo **11,4 mil. Kč, tj. 9,6 %**.

Podle § 73 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků mohou finanční úřady požádat o výkon exekuce také soudní exekutory. V 1. pololetí 2008 jim byly k výkonu exekuce předány daňové nedoplatky ve výši **151 mil. Kč** a z této částky bylo vymoženo necelých **18,4 mil. Kč, tj. 11,9 %**. Finanční úřady opakovaně upozorňují na problémy při poskytování součinnosti soudním exekutorům podle § 33 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V 1. pololetí 2008, obdobně jako v minulém roce, byla **efektivita vymáhání** daňových pohledávek ze strany územních finančních orgánů **negativně ovlivňována** řadou dalších faktorů. K hlavním patří:

- přetrvává znevýhodnění správce daně jako zástavního věřitele při uplatňování zástavního práva podle občanského zákoníku. Konstitutivní účinky zástavního práva zřízeného správcem daně jsou podmíněny nabytím právní moci rozhodnutí o zřízení zástavního práva a tato doba poskytuje dlužníkům možnost nekontrolovatelně převádět nemovitý i movitý majetek na jiné osoby apod.

- řada daňových dlužníků (*i těch, kteří dluží státu větší objem daňových nedoplatků*) nemá exekuci postižitelný majetek, popř. majetek mají, ale je velmi obtížné jej dohledat a zajistit,

- stále se objevují případy, kdy daňoví dlužníci (zejména obchodní společnosti) utlumí nebo „ukončí“ podnikatelské aktivity, aniž by byly z jejich strany uhrazeny platební povinnosti vůči státu. Ve většině případů však dále pokračují v podnikatelských aktivitách, např. v nově zřízených firmách se stejným předmětem činnosti,

- dalším problémem je narůstající počet daňových dlužníků s nahlášeným trvalým bydlištěm na příslušném obecním (městském) úřadu. Tito dlužníci nepřebírají písemnosti zasílané jim finančními úřady a ani se na tomto místě zpravidla nezdržují. Provedená místní šetření však ukazují, že v mnoha případech se jedná o účelové jednání dlužníků, kteří se tak snaží „skrýt“ před věřiteli,

- přetrvávajícím problémem přípravných řízení k daňovým exekucím je i komplikované získávání údajů z jiných databází a evidencí, např. centrálního registru motorových vozidel, bankovních registrů, centrálních databází dlužníků vedených leasingovými společnostmi či správy sociálního zabezpečení. Umožněním přístupu, např. do centrálního registru bankovních účtů vedeného ČNB, by bylo možno získat potřebné údaje o stavu a pohybu peněžních prostředků na účtech daňových dlužníků výrazně efektivněji, než je tomu dosud formou výzev k součinnosti třetích osob,

- novým prvkem komplikujícím průběh vymáhání je pořizování majetku od leasingových společností, nikoli formou finančního leasingu, ale na úvěr, který je následně zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva. Tyto smlouvy jsou vázány na řadu podmínek a nezdá se, že i v průběhu trvání doby splácení úvěru změněn jejich obsah. To znesnadňuje identifikaci skutečného vlastníka dané věci v momentě zahájené exekuce. Vedle toho daňoví dlužníci ve větší míře uzavírají fiktivní smlouvy o výpůjčce movitých věcí na dobu určitou a tímto úkonem zabráňují mobiliární exekuci movitých věcí, i když jsou de facto nadále v jejich vlastnictví.

Nedoplatky daňových příjmů, evidované celními orgány

a) Rozbor pohledávek a nedoplatků v celním řízení (z dovozu) k 30.6.2008

Celkový stav nedoplatků z dovozu, evidovaných celními orgány ke dni 30.6.2008, činil **5,7 mld. Kč**. Z toho podle druhu daňového příjmu činily nedoplatky:

Nedoplatky evid. celními orgány:		Meziroční změna:
CLO:	0,5 mld. Kč	-0,1 mld. Kč
DPH:	1,7 mld. Kč	-0,1 mld. Kč
SPD:	2,8 mld. Kč	-0,1 mld. Kč
<u>Příslušenství: 0,7 mld. Kč</u>		<u>0,0 mld. Kč</u>
CELKEM:	5,7 mld. Kč	-0,3 mld. Kč

Největší podíl na celkové výši nedoplatků měly nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti v částce 3,6 mld. Kč, tj. 62,7 %.

Nedoplatky z obchodního zboží vzniklé na základě celního řízení předložením jednotné celní deklarace se na celkové výši nedoplatků podílely částkou 1,5 mld. Kč, tj. 26,8 %.

Nedoplatky z úroků z prodlení a penále představovaly částku 0,6 mld. Kč, tj. 10,5 % z celkové výše nedoplatků, evidovaných celními orgány. Tyto nedoplatky vznikly platební nekázní deklarantů a nedodržováním předpisů, jimiž se dovoz, vývoz a tranzit zboží řídí.

Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu je následující:

Nedoplatky evid. celními orgány:

do r. 2005:	5,1 mld. Kč
v r. 2006:	0,4 mld. Kč
v r. 2007:	0,1 mld. Kč
<u>v r. 2008:</u>	<u>0,1 mld. Kč</u>
CELKEM:	5,7 mld. Kč

Výši nedoplatků ovlivňují zejména zvýšení účinnosti následné kontroly ze strany celních orgánů, tj. zvýšeným počtem vydaných platebních výměrů z moci úřední, a stále nedostatečná platební morálka dlužníků. Část nedoplatků ve výši 247 mil. Kč je tvořena nedoplatky z let 1991–1994, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh. Do nedoplatků z let 1990–1994 jsou zahrnuty také nedoplatky vůči slovenským deklarantům, jejichž výše činí 0,4 mil. Kč. **Celní správa využívá všechny možnosti k vymáhání** – uplatňuje celní dluh na ručiteli, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu, v evidenci vozidel, ve středisku cenných papírů a spolupracuje s finančními úřady v případě přeplatků evidovaných u poplatníka. Velká část nedoplatků je uplatněna v konkurzním řízení nebo je vymáhána soudní cestou. Část nedoplatků tvoří pohledávky vůči Kreditní bance Plzeň, a. s., a Union bance Ostrava, a. s., na které byl prohlášen konkurz.

Přehled nedoplatků podle jednotlivých celních ředitelství je následující:

Celní ředitelství	Nedoplatky k 30.6.2008 v mld. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatků v %	Meziroční změna	
			v mld. Kč	podíl v p.b.
BRNO	0,61	10,6	0,00	0,4
ČESKÉ BUDĚJOVICE	0,30	5,2	0,03	0,8
HRADEC KRÁLOVÉ	0,02	0,3	0,00	0,0
OLOMOUC	0,02	0,4	-0,01	-0,1
OSTRAVA	0,33	5,8	-0,01	0,1
PLZEŇ	0,26	4,5	-0,15	-2,2
PRAHA	3,09	54,1	-0,16	0,1
ÚSTÍ NAD LABEM	1,09	19,1	0,00	0,9
CELKEM	5,71	100,0	-0,31	0,0

Vymáhání nedoplatků se řídí zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. V 1. pololetí roku 2008 byly celními úřady vydány výzvy k plnění v náhradní lhůtě v celkové hodnotě 201 mil. Kč a na jejich základě bylo vymoženo 126 mil. Kč. Celní úřady uplatnily **exekuční příkazy** na přikázání pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank ve výši 189 mil. Kč. Výtěžek představoval částku v hodnotě 3 mil. Kč.

Odpisy pohledávek pro nedobytnost, resp. z důvodu vyšších nákladů na vymáhání vzhledem k vymáhané částce, byly k 30.6.2008 provedeny ve výši 173 mil. Kč.

b) Rozbor nedoplatků vnitrostátní SPD a energetických daní k 30.6.2008

Celková výše nedoplatků ke dni 30.6.2008 činila 2,4 mld. Kč, což je o 0,5 mld. Kč více než činil stav na konci 1. pololetí roku 2007. Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl nedoplatky SPD z minerálních olejů ve výši 1,7 mld. Kč a SPD z lihu ve výši 0,4 mld. Kč.

Celkový přehled nedoplatků vnitrostátní spotřební daně ukazuje následující tabulka:

(v tis. Kč)

Celní ředitelství	SPD z vína	SPD z min. olejů	SPD z tab.výrob.	SPD z piva	SPD z lihu a lihovin	Celkem
Brno	405,6	2 060,1	78,9	0,7	46 719,9	49 265,2
České Budějovice	0,0	4 238,4	228,1	1 085,9	1 445,5	6 997,9
Hradec Králové	30,5	213 365,7	44 210,9	122,7	155 260,2	412 990,0
Olomouc	132,7	209 313,7	0,0	0,0	60 953,2	270 399,6
Ostrava	6,1	53 185,7	1 270,7	0,0	43 546,5	98 009,0
Plzeň	6,2	49 575,4	551,4	0,0	512,9	50 645,9
Praha	253,0	670 712,3	116 691,8	1 840,2	81 123,1	870 620,4
Ústí nad Labem	0,0	499 591,0	273,4	704,4	58 990,8	559 559,6
CELKEM	834,1	1 702 042,3	163 305,2	3 753,9	448 552,1	2 318 487,6

Celkový přehled nedoplatků energetických daní ukazuje následující tabulka:

(v tis. Kč)

Celní ředitelství	Daň z elektřiny	Daň ze zem- ního plynu	Daň z pev- ných paliv	Celkem
Brno	189,5	105,3	186,4	481,2
České Budějovice	16 367,2	2 631,0	0,0	18 998,2
Hradec Králové	107,3	8 420,9	0,0	8 528,2
Olomouc	384,3	512,1	24,7	921,1
Ostrava	5 677,2	4 741,0	2 649,4	13 067,6
Plzeň	17,5	16,8	0,0	34,3
Praha	3 075,8	3 143,8	4 183,0	10 402,6
Ústí nad Labem	341,1	8 606,7	309,6	9 257,4
CELKEM	26 159,9	28 177,6	7 353,1	61 690,6

Nedoplatky daňových příjmů, evidované Českou správou sociálního zabezpečení

Celkový stav nedoplatků pojistného na sociální zabezpečení, evidovaných Českou správou sociálního zabezpečení, dosáhl k **30.6.2008** výše **56,8 mld. Kč** a proti stejnému období minulého roku klesl o 1,9 mld. Kč, tj. o 3,3 %.

V porovnání s předchozím ročním obdobím, tj. od začátku července 2006 do konce června 2007, tempo růstu nedoplatků pokračovalo v záporných hodnotách (s výjimkou 3. čtvrtletí roku 2007, kdy se stav nedoplatků mírně zvýšil). Meziroční pokles nedoplatků byl způsoben i relativně **vysokým objemem pohledávek, odepsaných pro nedobytnost**. V samotném 1. pololetí 2008 byly odepsány nedoplatky ve výši **0,8 mld. Kč**. Dále bylo v průběhu 1. pololetí 2008 v souladu se zákonem **prominuto penále** ve výši **0,1 mld. Kč**.

Z celkových nedoplatků ve výši 56,8 mld. Kč představovaly nedoplatky na vlastním pojistném 27,8 mld. Kč, tj. 49 % celkových pohledávek, a nedoplatky na dlužné penále a pokuty činily 29,0 mld. Kč, tj. 51,0 %.

U tzv. velkých organizací, tj. organizací zaměstnávajících více než 25 zaměstnanců, činily nedoplatky 11,6 mld. Kč. U malých organizací, zaměstnávajících do 25 zaměstnanců, byl objem nedoplatků nejvyšší, a to 35,4 mld. Kč. Osoby samostatně výdělečně činné dlužily ke konci června 2007 na pojistném 9,8 mld. Kč.

Ve splátkovém režimu bylo k 30.6.2008 hrazeno celkem 967 mil. Kč, tj. o 49 mil. Kč více ve stejném období minulého roku. V tom organizace nad 25 zaměstnanců hradily 439 mil. Kč Kč, organizace do 25 zaměstnanců 286 mil. Kč a osoby samostatně výdělečně činné 242 mil. Kč.

Výši nedoplatků podle územního členění zobrazuje následující tabulka:

Region	Nedoplatky k 30.6.2007 v mld. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatků v %	Nedoplatky k 30.6.2008 v mld. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatků v %
PRAHA	13,05	22,2	12,75	22,4
STŘEDOČESKÝ	4,29	7,3	3,95	7,0
JIHOČESKÝ	1,19	2	1,12	2,0
PLZEŇSKÝ	2,41	4,1	2,30	4,1
KARLOVARSKÝ	1,44	2,5	1,32	2,3
ÚSTECKÝ	4,72	8	4,63	8,2
LIBERECKÝ	3,01	5,1	2,92	5,1
KRÁLOVÉHRADECKÝ	2,28	3,9	2,21	3,9
PARDUBICKÝ	2,5	4,3	2,45	4,3
VYSOČINA	1,35	2,3	1,30	2,3
JIHOMORAVSKÝ	3,64	6,2	3,59	6,3
ZLÍNSKÝ	4,07	6,9	4,01	7,1
OLOMOUCKÝ	4,38	7,5	4,28	7,5
MORAVSKOSLEZSKÝ	7,08	12,1	6,93	12,2
BRNO	3,29	5,6	3,05	5,4
CELKEM	58,70	100,0	56,78	100,0